

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. Quis possibilitatis conceptus per alios.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

statu physico, consequenter quādo possibile physice ponitur extra clausas non transit formaliter loquendo negatio in habitum, sed ens in recto importatum, dicit formalitatem quam antea negabat, quā dicta formalitas tollit negationem existentiae, quam antea ens dicebat.

PRAEMITTO III. *Totam difficultatem in praesenti esse de possibili Logice spectato*, in quo nimirum illud consistat:

DIFFICULTAS I.

Quis sit Possibilitatis Conceptus per alios?

DICENDUM I. *Possibilitatis conceptum non esse, posse à Deo creari*. Est contra Hurtadum, qui possibilitatem volebat esse, meram denominationem extrinsecam, ab omni potentia Dei, potente creaturam ponere.

PROBATUR I. Si possibilitatis conceptus, stat in posse produci à Deo, vera esset hæc universalis. Omne quod chymara non est, potest à Deo creari. Quod posita illa sententiā deberet esse vera dicta propositio. Ratio est. Quia non esse chymaram, est necessario connexum cum quocumque possibili, si est connexum; tunc si verum est omne possibile posse creari; verum erit omne quod non est chymara, posse creari. Sed vera est hæc particularis, aliquid quod chymara non est, non potest à Deo creari, ergo prior illa debet esse falsa, utpote contradictoria veræ. Quod vero illa particularis sit vera probatur. Deus ipse non est Chymara, & tamen creabilis non est, ergo aliquid quod Chymara non est creabile non est.

RESPONDEBIS. Conceptum possibilitatis creatæ esse, posse creari; non verò conceptum possibilitatis increatæ.

CONTRA. Tum quia vel hîc datur conceptus possibilitatis ut sic vel non datur? si non datur nõ respondetur ad quæstionem, quia hîc de possibilitate ut sic quæritur: si datur, & est prædictus, etiam Deo convenire debet & ejus definitio. Tû quia falsa est hæc propositio, Deus est impossibilis: ergo vera hæc, Deus est possibilis, & tamen non est creabilis; ergo possibile absolute non est idem quod creabile. Tum quia idem sic aliter proponitur. Hæc propositio Deus est possibilis est vera, ergo & prædicatum illius est verum; si verum, da illius sensum, & hic erit conceptus possibilitatis ut sic, depurando eum à ratione creati & increati. Et licet quidem possit dici de Chymara per aliquorû sententiam, quod crearet illa Deus si non implicaret, non potest tamen dici quod creabilis esset Deus si creari posset, idque ideo quia sicut ex illo Chymara conditionato creari non sequitur absoluta possibilitas sed impossibilitas Chymaræ, ita & ex conditionato creari Dei sequeretur absoluta impossibilitas Dei.

PROBATUR II. Vel est Chymara ex se possibilis, & impossibilis tantum ex parte Dei, vel certe est impossibilis tam ex se quàm ex parte Dei. Si possibilis est ex se, ergo per te est ex se creabilis; nam per te possibilitas stat in posse creari, ergo

etiam creabilis erit ex parte Dei, aliàs aliquid creabile ex se, non posset creari à Deo, possibilisque esset perfectior omnipotentia, nempe creativa omnium, quæ ex se creari possunt. Quod si dicis Chymaram ex parte Dei esse possibilem & tantum ex parte sui esse impossibilem. Ergo apparet possibilitatem non stare in eo, quod est posse Deum creare, quia etiam impossibilitas non stat in eo, quod est à parte sua Deum aliquid creare non posse, cum impossibiles Chymaras possit à parte sua creare Deus. Quod si impossibilis est Chymara tam ex parte sui, quàm ex parte Dei, ergo etiam possibilitas rerum creaturarû stabit tam in possibilitate ex parte sui, quàm in possibilitate ex parte Dei, & non tantum in solo posse creari à Deo.

CONFIRMATUR I. Quia in illo consistit formaliter ratio possibilis, quod pro ultima ratione reddi potest, eaque à priori, cur aliquid pertineat ad conditionem verè entium, sed posse creari non est talis ratio: Quod probatur: Quia si quæram, quare sit Petrus possibilis? Respondebis, quia illum potest Deus creare, sed de hoc ipso quærere restat cur à parte sua Petrus sit talis, ut possit creari terminareque ut ita dicam, actionem illam Dei, & non possit v.g. Chymara?

CONFIRMATUR II. Quia possibilia in specie non solum ab extrinseco sunt talia, sed etiam ab intrinseco: & sic resibile, cognoscibile, amabile, non solum sunt denominationes extrinsecæ, sed important aliquid etiam intrinsecum in suo genere; cur idem in præsentia dici non poterit?

CONFIRMATUR III. Quia ratio entis, ratio essentiae, non sunt denominationes merè extrinsecæ; ergo etiam & possibilitas non est denominatio merè extrinseca.

PROBATUR III. Possibile est ut possibilitas præter denominationem extrinsecam importet etiam aliquid intrinsecum: Ostende enim in hoc implicantiæ: ergo dicit istud intrinsecum; nam quod est possibile, illud possibile dicit; nam possibilitas possibilitatis hoc ipso quia possibilitas est, fundat ut illud verè sit possibile.

Addo possibilitatem extrinsecam rectè desumi ab omnipotentia: imò hæc possibilitas extrinseca est actu ab æterno, quia possibilitas extrinseca est in aliquo sensu ipsa omnipotentia Dei: Dixi in aliquo sensu, quia sumendo possibilitatem pro formalitate affixa, ut ita dicam ipsi enti, de cujus possibilitate quæritur: & quæ pullulat ex habitudine, quam ad illud dicit omnipotentia, in isto sensu non est actu ab æterno physice, quia cum extra Deum ab æterno nihil sit, nec actu erit illa formalitas, quæ concipitur pullulare, essetque forma intrinseca, ipsius possibilis.

OBJICITUR I. Nihil potest intelligi dicens essentialiter ordinem ad aliud sine ordine ad aliud, possibile dicit ordinem ad Dei omnipotentiam, ergo sine illo ordine intelligi non potest.

RESPONDETUR. Ad hoc argumentum infra in Logicis, ubi de primo essentiali conceptu absolutorum,

torum, ubi inter alia dicitur, quod cum absoluta adeoque & possibilis dicantur non nisi secundo essentiali ordinem ad aliud, possint sine hoc ordine, intellectu nostro sola primo essentialia pensante, concipi.

INSTABIS. Possibilitas primo essentialiter dicitur ordinem ad aliud, quia primo essentialiter accepta, non est ens à se; ergo ab alio.

RESPONDETUR. Primo essentialiter acceptum possibile, neque esse ens à se, neque ab alio, quia possibile ut sic, est quid superius istis speciebus & membris dividendis: & quamvis quidquid est à parte rei physicè sit, vel ens à se, vel ens ab alio; ratio tamen metaphysicè superior potest ab utroque hoc abstrahere. Alia Methodo alii respondent, quod possibile adæquatè cognitum dicat ordinem hunc, secus possibile etiam creatum, inadæquatè tamen cognitum.

OBJICITUR II. Creatura antequam Deus illas possit creare non sunt possibiles, ergo possibilitas illarum sola est denominatio extrinseca.

RESPONDETUR. Quod possibilitas intrinseca: à nobis concessa non debeat re esse prior potentia Dei potente illam producere: cum enim possibilitas ista competat rei ab æterno, omnipotentiaque Dei sit ab æterno, non debet illa possibilitas intrinseca esse prior omnipotentia potente creare illam, quia in æternitate non est unum prius alio, vel tempore vel instanti. Quod si quæstio procedat, an saltem conceptu sit prior possibilitas intrinseca præ possibilitate extrinseca, in eo sensu respondendum affirmativè, adeoque negando antecedens.

OBJICITUR III. Si possibilitas non petatur ex ipsa omnipotentia divina, possibilitas non erit dependens & subdita Deo.

RESPONDETUR. Possibilitatem ut sic non debere esse subditam Deo, quia est ratio etiam Deo communis, qui sibi ipsi non est subditus. Et quia subditio spectatur penes statum realem & physicum, in quo, esse possibile, cum eo quod est productum à Deo, identificatur, sit, ut adhuc possibilitas non quidem pro statu metaphysico, & inadæquatè spectata, sed pro statu physico sit Deo subdita; unde adæquatè considerata possibilitas, dicit in se imbibitam indigentiam Dei ut existat.

DICENDUM II. Possibilitatem non rectè explicari tanquam per aliquid primum, per hoc, quod sit entitas non involvens contradictionem si existat; est contra Arriagam, Oviedo & alios.

PROBATUR I. Quia propositiones æternæ veritatis non habent hunc sensum conditionatum, ut inferius explicabitur: ergo nec possibilitas bene explicabitur per dictum sensum conditionatum. Et cum hic quærat de possibilitate tali, quæ ex modo concipiendi sit prior præsuppositione præ ipsa omnipotentia Dei, hoc ipso non poterit explicari per conditionatam existentiam, quia sicut absoluta existentia absolute operantem omnipotentiam, ita existentia conditionata, conditionatè operantem omnipotentiam supponit; ab

iusdem enim principiis effectus absolutus & conditionatus pendere debet.

PROBATUR II. Ipsa existentia conditionata est possibilis, estque ad illam per modum generis possibilitas ut sic, tam enim de existentia absoluta, quam de conditionata bene prædicare possumus, est possibilis. Ergo possibilitas ut sic per conditionatam existentiam, utpotè tanquam per aliquid inferius, non rectè explicatur.

PROBATUR III. Possibilitatis vel est passio metaphysica existentia, vel est essentia possibilitatis: si est passio metaphysica, ergo pro primo conceptu possibilitatis poni non potest: Quia passio non est de primo essentiali conceptu radices suæ. quod autem illa existentia sit existentia conditionata, non extrahit illam à ratione passionis. Quod si existentia est essentia possibilitatis. Contra erit. Tum quia infra constabit illam esse non nisi accidens metaphysicum. Tum quia si existentia est essentia possibilitatis, Ergo possibile non erit superius essentia & existentia, sed possibile erit idè quod ens participialiter, ergo ulterius creaturam reddi à Deo vel causam secundam existentem, erit reddi possibilem, huiusque propositionis existentia est possibile quid, erit sensus hic, existentia est existens; & de quo non potest prædicari existentia, de illo etiam non potest prædicari possibile, quod tamen falsum est, quia possibile potest dici de ente nominaliter accepto, non autem potest de illo ente, dici existentia.

OBJICIES. Si possibile dicatur esse ens quod si existat non involvit contradictionem: distinguitur per hoc à chimæra, & erit quid commune tam enti actuali, quam enti perenti esse actuale. Rursus potest pro ratione reddi cur Deus possit producere Petrum & non Chimæram, ergo hæc formalitas bene explicat possibilitatem.

RESPONDETUR. Quod per conditionatam existentiam omnia quidem salventur, quæ assumit objectio, sed non salvantur primo.

Ex hæcenus autem dictis facile alia explanationes impugnari possunt.

DIFFICULTAS II.

Quis sit Conceptus Possibilitatis?

DICENDUM est, Quod possibile sit ens ipsum prout est radix nexus essentialium prædicatorum, ad quem nexum sequitur, non implicare contradictionem. Quod ipsum

EXPLICATUR. Non dico ens esse id quod non implicat contradictionem, quia quamvis ista duo in re idem sint, tamen distinguuntur in ordine ad nostros conceptus: Prius enim est esse quam dici, adeoque prius erit esse connexionem essentialium prædicatorum, quam non implicare contradictionem. Ex ipsa apprehensione impossibile, est quid negativum, ergo oppositum illi possibile, debet esse quid positivum in esse, quamvis possit esse negativum in significari. Unde etiam in modalibus possibile sumptum pro communi ad contingere &

† C 3

necef.